

IL-KOMPETENZI TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-UNJONI EWROPEA

Din l-iskeda informattiva tiddekrivi liema huma l-kompetenzi tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (QĠUE), li tikkonsisti f'żewġ qradi, li huma l-Qorti tal-Ġustizzja proprja u l-Qorti Ġenerali, u toffri mezzi differenti ta' rimedju, kif stabbilit fl-Artikolu 19 tat-[Trattat dwar l-Unjoni Ewropea](#) (TUE), l-Artikoli 251-281 tat-[Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea](#) (TFUE), l-Artikolu 136 tal-Euratom, u l-Protokoll Nru 3 anness mat-Trattati dwar l-Istatut tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea.

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA

A. Proċedimenti diretti kontra l-Istati Membri jew istituzzjoni, korp, ufficċju jew aġenzija tal-Unjoni Ewropea.

Il-Qorti tiddeċiedi dwar il-proċedimenti kontra l-istati jew l-istituzzjonijiet li ma jkunux wettqu l-obbligi tagħhom skont id-dritt tal-UE.

1. Proċedimenti kontra Stat Membru li jonqos milli jwettaq obbligu

Dawn ir-rikorsi jitressqu:

- Jew mill-Kummissjoni, wara proċedura għal deċiżjoni preliminari (l-Artikolu 258 tat-TFUE): opportunità għall-Istat biex iressaq l-osservazzjonijiet u l-opinjoni motivata tiegħu ([1.3.8](#));
- Jew minn Stat Membru kontra Stat Membru ieħor wara li jkun ressaq il-kwistjoni quddiem il-Kummissjoni (l-Artikolu 259 tat-TFUE).

Ir-rwol tal-Qorti:

- tikkonferma li l-Istat naqas milli jwettaq l-obbligi tiegħu u f'dak il-każ l-Istat huwa mistenni jieħu l-mizuri meħtieġa biex iwaqqaf il-ksur immedjatament.
- Jekk, wara li jitressaq rikors ieħor mill-Kummissjoni, il-Qorti ssib li l-Istat Membru kkonċernat ma kkonformax mas-sentenza tagħha, tista' timponi fuqu penali finanzjarja (somma f'daqqa fissa u/jew ħlas ta' penali perjudiku) bl-ammont jiġi determinat mill-Qorti abbażi tal-proposta tal-Kummissjoni (l-Artikolu 260 tat-TFUE).

2. Proċedimenti għal annullament jew għal nuqqas ta' teħid ta' azzjoni kontra l-istituzzjonijiet tal-UE

Suġġett: każijiet fejn l-applikant jitlob l-annullament ta' mizura li allegatament tmur kontra d-dritt tal-UE (annullament: l-Artikolu 263 tat-TFUE) jew, f'każijiet ta' ksur tad-dritt tal-UE, fejn istituzzjoni, korp, ufficċju jew aġenzija naqsu milli jaġixxu (l-Artikolu 265 tat-TFUE).

Rinviju: jistgħu jitressqu rikorsi mill-Istati Membri, l-istituzzjonijiet innifishom jew minn kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika jekk ir-rikorsi jkunu relatati ma' mizura (b'mod

partikolari regolament, direttiva jew deċiżjoni) adottata minn istituzzjoni, korp, ufficċju jew aġenzija tal-UE u jkunu indirizzati lilhom.

Ir-rwol tal-Qorti: il-Qorti tiddikjara l-att null jew li kien hemm nuqqas ta' teħid ta' azzjoni, u f'dak il-każ l-istituzzjoni kkonċernata tieħu l-miżuri meħtieġa sabiex tikkonforma mas-sentenza tal-Qorti (l-Artikolu 266 tat-TFUE).

3. Proċedimenti diretti oħra

Peress li l-Qorti Ġenerali għandha ġurisdizzjoni fir-rikorsi kollha tal-ewwel istanza msemmija fl-Artikoli 263, 265, 268, 270 u 272 tat-TFUE, huma biss ir-rikorsi kontra deċiżjonijiet tal-Kummissjoni li jimponu penali fuq ditti (l-Artikolu 261 tat-TFUE) li għandhom jitressqu quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, kif ukoll dawk previsti fl-[Istatut tal-Qorti tal-Ġustizzja](#) (kif emendat l-aħħar bir-[Regolament \(UE, Euratom\) 2019/629 tas-17 ta' April 2019](#)). L-Artikolu 51 tal-Istatut tal-Qorti tal-Ġustizzja jipprevedi li, b'deroga mir-regola stabbilita fl-Artikolu 256(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, il-ġurisdizzjoni għandha tkun riżervata għall-Qorti tal-Ġustizzja fir-rikorsi msemmija fl-Artikoli 263 u 265 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea meta jitressqu minn Stat Membru kontra:

- Azzjonijiet jew in-nuqqas li tittieħed azzjoni mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill, jew minn dawk l-istituzzjonijiet li jaġixxu b'mod kongunt, ħlief għal:
  - deċiżjonijiet meħuda mill-Kunsill skont it-tielet subparagrafu tal-Artikolu 108(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea;
  - atti tal-Kunsill adottati skont regolament tal-Kunsill dwar miżuri li jipproteġu l-kummerċ fis-sens tal-Artikolu 207 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea;
  - atti tal-Kunsill li permezz tagħhom il-Kunsill jeżerċita s-setgħat ta' implimentazzjoni skont it-tieni paragrafu tal-Artikolu 291 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea;
- Xi azzjoni jew nuqqas ta' azzjoni tal-Kummissjoni skont l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 331 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.

Il-ġurisdizzjoni hija wkoll riżervata għall-Qorti tal-Ġustizzja fir-rikorsi msemmija fl-istess Artikoli meta dawn jitressqu minn xi istituzzjoni tal-Unjoni kontra xi azzjoni jew nuqqas ta' teħid ta' azzjoni mill-Parlament Ewropew, mill-Kunsill, minn dawk iż-żewġ istituzzjonijiet f'azzjoni kongunta, jew mill-Kummissjoni, jew jitressqu minn istituzzjoni tal-Unjoni kontra azzjoni jew nuqqas ta' azzjoni mill-Bank Ċentrali Ewropew.

B. Proċedimenti indiretti: kwistjoni ta' validità mressqa quddiem qorti jew tribunal nazzjonali (l-Artikolu 267 tat-TFUE - deċiżjonijiet preliminari)

Normalment il-qradi nazzjonali huma responsabbli għall-applikazzjoni tad-dritt tal-UE meta kawża tkun teżiġi dan. Madankollu, meta titqajjem kwistjoni ta' interpretazzjoni tal-ligi quddiem qorti jew tribunal nazzjonali, il-qorti jew it-tribunal jistgħu jitolbu lill-Qorti tal-Ġustizzja tagħti deċiżjoni preliminari. Jekk din tkun qorti tal-aħħar istanza, huwa obligatorju li l-kwistjoni titressaq quddiem il-Qorti. Il-qorti nazzjonali tipprezenta l-kwistjoni/kwistjonijiet dwar l-interpretazzjoni jew il-validità ta' dispożizzjoni tad-dritt tal-UE, ġeneralment fil-forma ta' deċiżjoni ġudizzjarja, skont ir-regoli proċedurali nazzjonali. Madankollu, fis-sentenza tagħha tal-11 ta' Dicembru

2018 fil-Kawża C-493/17 ([Weiss](#)), il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li "għandha tirrifjuta li tiddeċiedi domanda preliminari magħmula minn qorti nazzjonali meta jidher b'mod manifest li l-interpretazzjoni jew l-evalwazzjoni tal-validità ta' regola tal-Unjoni mitluba ma għandha l-ebda relazzjoni mar-realtà jew mas-suġġett tat-tilwima fil-kawża prinċipali, meta l-problema tkun ta' natura ipotetika jew inkella meta l-Qorti tal-Ġustizzja ma jkollhiex il-punti ta' fatt u ta' liġi neċessarji sabiex tirrispondi b'mod utli għad-domandi li jkunu sarulha". Ir-Reġistru jinnotifika t-talba lill-partijiet fil-proċedimenti nazzjonali u anki lill-Istati Membri u l-istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea. Huma għandhom xahrejn li fihom għandhom jipprezentaw kwalunkwe osservazzjoni bil-miktub lill-Qorti tal-Ġustizzja.

C. Il-kompetenza fit-tieni istanza

Il-Qorti għandha l-kompetenza li tirrieżamina appelli li jkunu limitati għal punti legali fid-deċiżjonijiet u d-digriet tal-Qorti Ġenerali. L-appelli m'għandhomx effett sospensiv.

Jekk l-appell huwa kkunsidrat ammissibbli u fondat tajjeb, il-Qorti tal-Ġustizzja twarrab id-deċiżjoni tal-Qorti Ġenerali u tiddeċiedi l-każ hi stess, jew inkella għandha tirreferi l-każ lura lill-Qorti Ġenerali, li hija marbuta bid-deċiżjoni.

IL-KISBIET

Il-Qorti tal-Ġustizzja wriet li hi fattur importanti ħafna - li xi wħud jgħidu wkoll li hi forza ewlenija - fl-integrazzjoni Ewropea.

A. B'mod generali

Is-sentenza tagħha tal-5 ta' Frar 1963 fil-Kawża 26-62 ([Van Gend & Loos](#)) stabbiliet il-prinċipju tal-applikazzjoni diretta tad-dritt Komunitarju fil-qrati tal-Istati Membri. Bl-istess mod, is-sentenza tagħha tal-15 ta' Lulju 1964 fil-Kawża 6-64 ([Costa vs E.N.E.L.](#)) kienet fundamentali biex id-dritt Komunitarju jiġi definit bħala ordinament indipendenti li jipprevali fuq id-dispożizzjonijiet legali nazzjonali. Il-Qorti tal-Ġustizzja dejjem invokat l-awtorità finali sabiex tiddetermina r-relazzjoni bejn id-dritt tal-Unjoni u d-dritt nazzjonali. Fil-kawzi determinanti Van Gend & Loos u Costa vs E.N.E.L., il-Qorti żviluppat id-duttrini fundamentali tas-supremazija tad-dritt tal-Unjoni. Skont dawn id-duttrini, id-dritt tal-UE għandu supremazija assoluta fuq il-liġi domestika, u din is-supremazija għandha titqies mill-qrati domestiċi fid-deċiżjonijiet tagħhom. Fis-sentenza tagħha tas-17 ta' Diċembru 1970 fil-Kawża 11-70 ([Internationale Handelsgesellschaft](#)) il-Qorti ddeċidiet li d-dritt tal-Unjoni igawdi minn supremazija anki fir-rigward tad-drittijiet fundamentali ggarantiti fil-kostituzzjonijiet nazzjonali. Fil-punt 3 tal-motivi tagħha għal deċiżjoni f'din il-kawża, il-Qorti ddikjarat: "Il-validità ta' miżura tal-Komunità jew l-effett tagħha fit-territorju ta' Stat Membru ma jstgħux jiġu affettwati b'allegazzjonijiet li din tmur kontra d-drittijiet fundamentali kif ifformulati fil-kostituzzjoni ta' dak l-Istat Membru jew il-prinċipji ta' struttura kostituzzjonali nazzjonali." Il-Qorti kkonfermat dawn id-duttrini f'kawzi sussegwenti (ara l-Kawża 106/77, [Simmenthal](#) (1978), il-Kawża 149/79, [il-Kummissjoni vs il-Belġju](#) (1980), il-Kawzi C-46/93 & C-48/93, [Brasserie du Pêcheur u Factortame II](#) (1996), il-Kawża C-473/93, [il-Kummissjoni vs il-Lussemburgu](#), (1996), il-Kawża C-213/07, [Michaniki](#) (2008)). F'din il-ġurisprudenza, il-Qorti żviluppat strumenti dottrinali biex tagħti lill-qrati tal-Istati Membri ċertu ammont ta' diskrezzjoni u biex

tiegħu l-interessi tagħhom bis-serjetà. Barra minn hekk, il-Qorti xi drabi taggusta b'mod implicitu l-gurisprudenza tagħha stess sabiex tqis it-tħassib tal-qrati tal-Istati Membri. Fattur importanti huwa li l-Qorti żviluppat gurisprudenza fil-qasam tad-drittijiet fundamentali taħt pressjoni mill-qrati tal-Istati Membri: wara t-twaqqif tal-Komunitajiet Ewropej, il-Qorti tal-Ġustizzja kienet inizjalment irreżistiet l-introduzzjoni tad-drittijiet fundamentali fl-ordinament ġuridiku tal-KE (il-Kawża 36/59, [Ruhrkohlen-Verkaufsgesellschaft](#) (1960)). Madankollu, meta l-qrati kostituzzjonali tal-Istati Membri rreżistew, il-Qorti tal-Ġustizzja biddlet ir-rota. Filwaqt li antiċipat is-sentenzi tal-Qorti Kostituzzjonali Federali Ġermaniża u tal-Qorti Kostituzzjonali Taljana, il-Qorti tal-Ġustizzja sostniet li d-drittijiet fundamentali "jiffurmaw parti integrali mill-prinċipji generali tal-liġi" fil-kawża [Internationale Handelsgesellschaft](#).

B. Fi kwistjonijiet speċifiċi

- Il-ħarsien tad-drittijiet tal-bniedem jinkludu s-sentenza tal-14 ta' Mejju 1974 fil-Kawża 4-73 ([Nold Kohlen- und Baustoffgroßhandlung vs il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej](#)), fejn il-Qorti ddikjarat li d-drittijiet fundamentali tal-bniedem huma parti integrali mill-prinċipji generali tad-dritt li hija tħares ([4.1.1](#)).
- Il-moviment liberu tal-merkanzija: is-sentenza tal-20 ta' Frar 1979 fil-Kawża 120/78 ([Cassis de Dijon](#)), li fiha l-Qorti ddecidiet li kwalunkwe prodott li jiġi mmanifatturat u kkumerċjalizzat b'mod legali fi Stat Membru, fil-prinċipju jrid jiġi permess fis-suq ta' kwalunkwe Stat Membru ieħor.
- Il-moviment liberu tal-persuni: is-sentenza tal-15 ta' Diċembru 1995 fil-Kawża C-415/93 ([Bosman](#)) iddikjarat li l-isport professjonali huwa attività ekonomika li l-eżerċizzju tagħha ma jistax jiġi mfixkel minn regoli ta' federazzjonijiet tal-futbol li jirregolaw it-trasferiment ta' plejers jew li jillimitaw l-għadd ta' ċittadini ta' Stati Membri oħra.
- Il-ġurisdizzjoni esterna tal-Komunità: is-sentenza tal-31 ta' Marzu 1971 fil-Kawża 22-70 ([il-Kummissjoni vs il-Kunsill](#)), li rrikonoxxiet id-dritt tal-Komunità li tikkonkludi ftehimiet internazzjonali fi sferi fejn il-Komunità adottat kwalunkwe regola komuni.
- Fis-sentenza tagħha tad-19 ta' Novembru 1991 fil-Kawżi C-6/90 u C-9/90 ([Francovich u Oħrajn](#)), il-Qorti żviluppat kunċett fundamentali ieħor: ir-responsabbiltà ta' Stat Membru lejn individwi għal danni kkawżati lilhom minn ksur minn dak l-Istat Membru minħabba nuqqas min-naħa tiegħu li jittrasponi d-direttivi fid-dritt nazzjonali jew li jagħmel dan fi żmien xieraq.
- Diversi sentenzi jittrattaw is-sigurtà soċjali (il-Kawża 43-75, [Defrenne](#) (1976), dwar paga ugwali għall-irġiel u n-nisa) u s-saħħa u s-sikurezza tal-ħaddiema (il-Kawża C-173/99, [BECTU](#) (2001)).

Fir-rigward tal-prinċipju ta' proporzjonalità, fis-sentenza tagħha tas-16 ta' Ġunju 2015 (Kawża C-62/14, [Gauweiler u Oħrajn](#)), il-Qorti tal-Ġustizzja ddecidiet li skont il-gurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, il-prinċipju ta' proporzjonalità jirrikjedi li l-atti tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni għandhom ikunu xierqa sabiex jintlaħqu l-għanijiet legittimi mfittxija mil-legiżlazzjoni inkwistjoni u ma għandhomx imorru lil hinn minn dak li huwa meħtieġ sabiex jintlaħqu dawk l-għanijiet. Għaldaqstant, l-istituzzjonijiet u l-korpi tal-UE jeħtigilhom jevalwaw l-interessi varji inkwistjoni b'tali

mod li ma jhallux żvantaġġi jkunu ċarament sproporzjonati minn mal-obiettivi li qed jiġu segwiti. Wieħed mill-merti kbar tal-Qorti kien id-dikjarazzjoni tagħha rigward il-prinċipju li t-Trattati ma jridux jiġu interpretati b'mod rigidu iżda jridu jitqiesu fid-dawl tal-istat ta' integrazzjoni u tal-obiettivi tat-Trattati nnifishom. Dan il-prinċipju ppermetta li legiżlazzjoni tiġi adottata f'oqsma fejn ma hemm l-ebda dispożizzjoni speċifika tat-Trattat, bħall-ġlieda kontra t-tniġġis: fis-sentenza tagħha tat-13 ta' Settembru 2005 fil-Kawża C-176/03 ([il-Kummissjoni vs il-Kunsill](#)), il-Qorti awtorizzat lill-Unjoni Ewropea sabiex tieħu miżuri relatati mad-dritt kriminali fejn "meħtieġ" sabiex jintlaħaq l-objettiv segwit fir-rigward tal-protezzjoni ambjentali.

In-[Network Ġudizzjarju tal-Unjoni Ewropea](#) (JNEU) ġie stabbilit fuq l-inizjattiva tal-President tal-QĠUE u l-Presidenti tal-qradi kostituzzjonali u supremi tal-Istati Membri fl-2017, fl-okkażjoni tas-60 anniversarju mill-iffirmar tat-Trattati ta' Ruma.

Huwa mfassal biex jippromwovi l-iskambju ta' informazzjoni dwar ġurisprudenza bejn il-qradi nazzjonali parteċipanti u l-QĠUE. F'sit b'aċċess limitat, il-qradi nazzjonali parteċipanti u l-QĠUE jippubblikaw informazzjoni dwar il-ġurisprudenza tagħhom fir-rigward tad-dritt tal-UE, dwar kwistjonijiet li l-qradi nazzjonali kienu rreferew lill-QĠUE għal deċiżjoni preliminari, u dwar noti u studji.

Il-pjattaforma kollaborattiva tal-JNEU disponibbli fil-lingwi kollha tal-UE tiġbor flimkien il-ħidma mwettqa mill-imħallfin tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-UE u l-imħallfin nazzjonali matul l-attivitajiet ġudizzjarji tagħhom. L-imħallfin għandhom aċċess għal għodda li tippermettilhom jagħmlu l-ġurisprudenza u r-riċerka u xogħol ta' analiżi tagħhom disponibbli għall-kontropartijiet tagħhom, bil-ħsieb li jaqsmu l-għarfien u jtejbu l-effiċjenza.

Hija għandha aktar minn 2,000 utent fil-qradi kostituzzjonali u supremi tal-Istati Membri.

IL-QORTI ĠENERALI (1.3.9)

A. Il-kompetenza tal-Qorti Ġenerali (l-Artikolu 256 tat-TFUE)

Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea tikkonsisti f'żewġ qradi, il-[Qorti tal-Ġustizzja](#) proprja u l-[Qorti Ġenerali](#). Peress li l-Qorti tal-Ġustizzja għandha ġuriżdiżjoni esklużiva fuq ir-rikorsi bejn l-istituzzjonijiet u dawk imressqa minn Stat Membru kontra l-Parlament Ewropew u/jew kontra l-Kunsill, il-Qorti Ġenerali għandha ġuriżdiżjoni, fil-prima istanza, fir-rikorsi l-oħra kollha ta' dan it-tip, partikolarment f'rikorsi mressqa minn individwi u dawk imressqa minn Stat Membru kontra l-Kummissjoni.

It-TFUE jipprevedi li l-Qorti Ġenerali jkollha l-ġuriżdiżjoni biex tisma' fil-prima istanza rikorsi kif imsemmija fl-Artikoli 263, 265, 268, 270 u 272 tat-TFUE, partikolarment fl-oqsma li ġejjin, ħlief jekk ir-rikorsi jkunu mressqa mill-Istati Membri, mill-istituzzjonijiet tal-UE jew mill-Bank Ċentrali Ewropew, li f'dak il-każ jaqgħu taħt il-kompetenza esklużiva tal-Qorti tal-Ġustizzja (l-Artikolu 51 tal-Istatut tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-UE):

- Rikorsi għal annullament ta' atti tal-istituzzjonijiet, korpi, uffiċċji jew aġenziji tal-UE jew għal nuqqas ta' azzjoni kontra l-istituzzjonijiet minn individwi jew persuni ġuridiċi (l-Artikoli 263 u 265 tat-TFUE);
- Rikorsi mressqa minn Stati Membri kontra l-Kummissjoni;

- Talbiet għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE f'oqsma speċifiċi (l-Artikolu 50b tal-Istatut)
- Rikorsi għall-kumpens ta' danni kkawżati mill-istituzzjonijiet jew korpi, uffiċċji jew aġenziji tal-UE jew il-persunal tagħhom (l-Artikolu 268 tat-TFUE);
- Tilwim li jikkonċerna kuntratti konklużi minn jew f'isem l-Unjoni li espliċitament jagħtu ġurisdizzjoni lill-Qorti Ġenerali (l-Artikolu 272 tat-TFUE);
- Rikorsi relatati ma' proprjetà intellettuali mressqa kontra l-Uffiċċju tal-Proprjetà Intellettuali tal-Unjoni Ewropea (EUIPO) u kontra l-Uffiċċju Komunitarju tal-Varjetajiet tal-Pjanti;
- Tilwim bejn l-Unjoni u l-impjegati tagħha, inkluż it-tilwim bejn l-istituzzjonijiet kollha u l-korpi, l-uffiċċji jew l-aġenziji kollha, minn naħa, u l-impjegati tagħhom, min-naħa l-oħra.

L-Istatut jista' jestendi l-ġurisdizzjoni tal-Qorti Ġenerali għal oqsma oħra.

B'mod ġenerali, is-sentenzi mogħtija mill-Qorti Ġenerali fil-prima istanza jistgħu jkunu soġġetti għad-dritt ta' appell quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, iżda dan hu limitat għal punti legali.

B. Deċiżjonijiet preliminari

Il-Qorti Ġenerali għandha l-ġurisdizzjoni li tagħti deċiżjonijiet preliminari (l-Artikolu 267 tat-TFUE) fl-oqsma stabbiliti mill-Istatut (l-Artikolu 256(3) tat-TFUE). F'April 2024, ġew introdotti dispożizzjonijiet fl-Istatut (l-Artikolu 50b) f'dan ir-rigward, [il-Qorti tal-Ġustizzja għandha issa, f'kawżi speċifiċi](#), ġurisdizzjoni anke sabiex tagħti deċiżjonijiet preliminari. It-trasferiment lill-Qorti Ġenerali ta' parti mill-ġurisdizzjoni li tagħti deċiżjonijiet preliminari għandu jippermetti lill-Qorti tal-Ġustizzja tiddedika iktar ħin u riżorsi għall-eżami tat-talbiet għal deċiżjoni preliminari l-iktar importanti.

C. Il-kompetenza tal-appelli

Deċiżjonijiet mogħtija mill-Qorti Ġenerali, limitati għal punti legali, jistgħu, sa xahrejn wara, ikunu soġġetti għal appell quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja.

IT-TRIBUNAL GĦAS-SERVIZZ PUBBLIKU TAL-UNJONI EWROPEA

Fl-1 ta' Settembru 2016, it-tilwim bejn l-Unjoni u l-membri tal-persunal tagħha kienu ttrasferiti lill-Qorti Ġenerali ([1.3.9](#)), li kien ifisser ix-xoljiment tat-Tribunal għas-Servizz Pubbliku tal-Unjoni Ewropea, li nħoloq fl-2004. [Regolament \(UE, Euratom\) 2016/1192](#) tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Lulju 2016 dwar it-trasferiment lill-Qorti Ġenerali tal-Unjoni Ewropea tal-ġurisdizzjoni fl-ewwel istanza f'tilwimiet bejn l-Unjoni Ewropea u l-membri tal-persunal tagħha ħassar id-Deċiżjoni tal-Kunsill 2004/752/KE, Euratom, li tistabbilixxi t-Tribunal għas-Servizz Pubbliku tal-Unjoni Ewropea. Il-kawżi pendenti quddiem it-Tribunal għas-Servizz Pubbliku ġew ittrasferiti quddiem il-Qorti Ġenerali, li tkompli tittratta dawk il-kawżi hekk kif ikunu f'dik id-data, u jibqgħu applikabbli l-passi proċedurali li kienu ttieħdu mit-Tribunal għas-Servizz Pubbliku f'dawn il-kawżi.

Ġie introdott reġim tranżizzjonali fir-rigward tal-appelli li jkunu qegħdin jiġu eżaminati meta ġiet ittrasferita l-ġurisdizzjoni fl-1 ta' Settembru 2016, jew li ġew ipprezentati

wara din id-data, mid-deċiżjonijiet tat-Tribunal għas-Servizz Pubbliku. Il-Qorti Ġenerali jibqa' jkollha il-ġurisdizzjoni sabiex tisma' u tiddetermina appelli bħal dawn. Barra minn hekk, l-Artikoli 9 sa 12 tal-Anness I tal-Istatut tal-Qorti tal-Ġustizzja jridu jibqgħu applikabbli għall-proċedimenti inkwistjoni.

IR-RWOL TAL-PARLAMENT EWROPEW

Skont l-Artikolu 257 tat-TFUE, il-Parlament u l-Kunsill, li jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja, jistgħu jistabbilixxu qrati speċjalizzati annessi mal-Qorti Ġenerali sabiex jisimgħu u jiddeterminaw fil-prima istanza ċerti kategoriji ta' rikorsi jew proċedimenti mressqa f'oqsma speċifiċi. Il-Parlament u l-Kunsill huma meħtieġa jaġixxu permezz ta' regolamenti jew fuq proposta tal-Kummissjoni wara konsultazzjoni mal-Qorti tal-Ġustizzja, jew fuq talba tal-Qorti tal-Ġustizzja wara konsultazzjoni mal-Kummissjoni.

Skont l-Artikolu 281 tat-TFUE, [l-Istatut tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea](#) jiġi stabbilit fi [Protokoll Nru 3](#) separat, u l-Parlament Ewropew u l-Kunsill, li [jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja](#), jistgħu jemendaw dan l-Istatut. Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill [reċentement irrevedew talba mill-Qorti għall-emenda tal-Protokoll Nru 3](#).

Il-Parlament huwa wieħed mill-istituzzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 263 tat-TFUE li jistgħu jressqu rikorsi (bħala parti) quddiem il-Qorti.

F'konformità mal-Artikolu 218(11) tat-TFUE, il-Parlament jista' jitlob opinjoni mill-Qorti tal-Ġustizzja dwar jekk ftehim internazzjonali previst huwiex kompatibbli mat-Trattati. Meta l-opinjoni tal-Qorti tkun kuntrarja, il-ftehim maħsub ma jistax jidhol fis-seħħ sakemm ma jiġix emendat jew it-Trattati ma jiġux riveduti.

Alexandru-George Moș / Udo Bux / Mariusz Maciejewski
05/2024